МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра терапії, реабілітації та морфології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НОРМАЛЬНА ТА ФУНКЦІОНАЛЬНА АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»
Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія
Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Нормальна та функціональна анатомія людини
Викладач	Наконечна Світлана Павлівна
Контактний телефон викладача	+380509322386
E-mail викладача	svitlana.nakonechna@pnu.edu.ua
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	12 кредитів ЄКТС, 360 год.
Спеціальність	
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультація, відпрацювання н/б та негативних оцінок	Вівторок 16.00 -18.30

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Нормальна та функціональна анатомія людини» є обов'язковою навчальною дисципліною, яка займає чільне місце і важливу роль у підготовці фахівців в галузі охорона здоров'я спеціальності Терапія та реабілітація, забезпечуючи формування як загальних, так і фахових компететностей у майбутніх бакалаврів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою даного освітнього компонента є вивчення та набуття кожним студентом знань про будову людського організму та його вікові особливості, розвиток вміння використовувати набуті знання при подальшому вивченні інших фундаментальних наук та застосування отриманих знань у практичній діяльності;

використовувати отримані знання та навички для раціональної побудови процесу реабілітації, для встановлення оптимальних термінів відновлення. Діагностика і прогнозування реабілітаційного процесу є результатом обстеження і оцінки, на основі знань з будови тіла.

Цілі курсу дисципліни «Нормальна та функціональна анатомія людини» сформувати наукові уявлення про анатомічні основи функціональної діяльності всіх систем організму людини як єдиного цілого у взаємозв'язку з оточуючим середовищем, розвивати вміння аналізувати будову, топографію, походження органів залежно від виконуваних ними функцій, розуміти об'єднуючу роль нейрогуморальної регуляції у забезпеченні цілісності людського організму, його вікові зміни.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

- форму та будову органів, об'єднаних у системи;
- анатомо-фізіологічні особливості будови опорно – рухового апарату;
- анатомо-морфологічні особливості будови нутрощів людини;

- будову нервової системи;
- особливості будови серцево- судинної системи;
- будову і секрети ендокринної системи та їх функціональне значення;
- будову органів чуттів людини.

Вміти:

- демонструвати і описувати анатомічну будову органів, систем органів людини;
- визначати на анатомічних препаратах анатомічні взаємовідносини органів і систем органів людини (топографія органів);
- вміти оцінювати вплив соціальних умов та праці на розвиток і будову організму людини;
- вміти аналізувати результати лабораторних та інструментальних методів дослідження органів і систем організму людини;
- вміти застосовувати отриману фундаментальну підготовку для професійної діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК3. Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності спеціальності (СК):

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
СК04. Здатність враховувати медичні, психолого- педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

Програмні результати навчання(ПРН):

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).
ПРН 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати свої знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 360 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	40 год
Семінарські заняття/практичні, лабораторні	84 год
Самостійна робота	236 год

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
I-II	Терапія та реабілітація	I	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість год.		
	Лекції	Лабораторні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Вступ. Основні поняття анатомії. Основи гістології	4	8	18
Тема 2. Нормальна та функціональної анатомія кісток скелета, З'єднання кісток скелета	8	16	18
Тема 3. Нормальна та функціональної анатомія м'язової системи	8	16	20
Тема 4. Спланхнологія. Нормальна та функціональна анатомія травної системи	2	4	20
Тема 5. Нормальна та функціональна анатомія дихальної системи	2	4	20
Тема 6. Нормальна та функціональна анатомія сечовидільної системи	2	4	20
Тема 7. Нормальна та функціональна анатомія статевої системи	2	4	20
Тема 8. Нормальна та функціональна анатомія серцево-судинної системи	2	6	20
Тема 9. Нормальна та функціональна анатомія лімфатичної (Імунної)) системи	2	4	20
Тема 10. Нормальна та функціональна анатомія ендокринної системи	2	4	20
Тема 11. Нормальна та функціональна анатомія нервової системи	4	10	20
Тема 12. Нормальна та функціональна анатомія сенсорної системи	2	4	20
ЗАГАЛОМ	**40**	**84**	**236**

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	**Максимальна кількість балів**
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

<table>
<tr><td></td><td>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання лабораторних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу та бали, отримані під час іспиту. Допуск до іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів).
Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).
<table>
<tr><td rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</td><td rowspan="2">Оцінка ECTS</td><td>Оцінка за національною шкалою</td></tr>
<tr><td>для екзамену, курсового проекту (роботи) практики</td></tr>
<tr><td>90 – 100</td><td>A</td><td>відмінно</td></tr>
<tr><td>80 – 89</td><td>B</td><td rowspan="2">добре</td></tr>
<tr><td>70 – 79</td><td>C</td></tr>
<tr><td>60 – 69</td><td>D</td><td rowspan="2">задовільно</td></tr>
<tr><td>50 – 59</td><td>E</td></tr>
<tr><td>26 – 49</td><td>FX</td><td>незадовільно з можливістю повторного складання</td></tr>
<tr><td>0-25</td><td>F</td><td>незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td></tr>
</table>
Шкала оцінювання: національна та ECTS</td></tr>
<tr><td>Вимоги до письмових робіт</td><td>Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, на занятті та проєктних робіт.
Терміни написання: денна форма – на парі</td></tr>
<tr><td>Лабораторні заняття</td><td>40 балів; КСР – 10 балів</td></tr>
<tr><td>Умови допуску до підсумкового контролю</td><td>Умовами допуску до підсумового контролю є рейтинг 50 балів впродовж лабораторних занять (письмові роботи, усні відповіді)</td></tr>
<tr><td>Підсумковий контроль</td><td>Форма контролю: екзамен
Форма здачі: очний</td></tr>
<tr><td colspan="2">7.Політика навчальної дисципліни</td></tr>
</table>

Письмові роботи	Порядок та організація контролю знань студентів визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf.
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні зайняття курсу.
Відвідування занять	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf. Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом

	ректора № 673 від 24.11. 2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf.

8. Рекомендована література

Основна
1. Головацький А. С., Черкасов В. Г., Сапін М. Р. та ін. Анатомія людини: підручник. В 3 т. / Вінниця, Нова книга, 2018. 1200 с..
2. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Під ред. проф. Ю.Б. Чайковського. Львів: Наутілус, 2014.592 с.
3. Інтерактивний анатомічний стіл для віртуального зображення «Briolight».
4. Свиридов О.І. Анатомія людини: Підручник / За ред. І.І. Бобрика. – К.: Вища шк., 2013. – 399с.: іл.
Додаткова
5. Гринчук В.О., Велемець В.Х., Шварц Л.О., Шевчук Т.Я., Поручинський А.І. Вступ до анатомії людини: Навч. посібник. – Луцьк: Надстир'я, 2002. – 100с.: іл.
6. Гринчук В.О., Велемець В.Х., Пикалюк В.С., Шварц Л.О., Шевчук Т.Я., Поручинський А.І. Опорно-руховий апарат людини: Навч. посібник. – Луцьк: Надстир'я, 2003. – 360с.: іл.
7. Гринчук В.О., Велемець В.Х., Пикалюк В.С., Шевчук Т.Я. Внутрішні органи та серцевосудинна система людини: Навч. посібник. – Луцьк: Надстир'я, 2015. – 448с.: іл.
8. Кравчук С.Ю. Анатомія людини. Навчальний посібник. В 2 т. – Чернівці: Поділля, 1998. – Т.1.– 296 с.: 140 іл.; Т.2. – 344 с.: 150 іл.
9. Пикалюк В.С., Гринчук В.О., Велемець В.Х., Шевчук Т.Я. Нейроанатомія: Навч. посібник. –Луцьк: Надстир'я, 2004. – 353с.: іл.
10. Самусєв Р. П. Атлас анатомії людини : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. / Р. П. Самусєв, В. Я. Липченко. – Тернопіль : Навчальна книга- Богдан, 2011. – 751 с. – ISBN 978-966-10-0510-4.

Розробник:
Доктор філософії, доцент
кафедри терапії, реабілітації
та морфології

Світлана НАКОНЕЧНА